

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **Z.H.**, zast. Mgr. Lukášem Trojanem, advokátem KŠD LEGAL advokátní kancelář, s. r. o., se sídlem Praha 4, Hvězdova 1716/2b, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Jihlava, Žižkova 57, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2013, čj. KUJI 22049/2013, OE 34/2013, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2013, čj. KUJI 22049/2013, OE 34/2013, se z r u š u j e a věc se mu v r a c í k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci náklady řízení v částce 15.342,- Kč k rukám jeho zástupce, a to do osmi dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí – exekuční příkaz Městského úřadu Havlíčkův Brod (dále také jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 18. 2. 2013, čj. EK/5648/2012/VR-3, kterým byla nařízena daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu k vymožení vykonatelného nedoplatku a exekučních nákladů v celkové výši 26.520,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí poukázal na to, že žalobce fakticky brojí pouze proti podkladovému rozhodnutí, které je exekučním titulem, tj. proti rozhodnutí odboru dopravy Městského úřadu v Havlíčkově Brodě ze dne 28. 2. 2011, čj. DOP/2842/2010-9, kterým mu byla uložena pokuta za spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Písemné vyhotovení

uvedeného rozhodnutí bylo žalobci řádně doručeno dne 3. 3. 2011 a ten proti němu podal v zákonné lhůtě odvolání. O odvolání rozhodoval nadřízený orgán Krajský úřad Kraje Vysočina, který odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutí o odvolání bylo doručeno do vlastních rukou žalobce, který svým podpisem na dodejce stvrdil osobní převzetí rozhodnutí dne 5. 8. 2011. Předmětné rozhodnutí tak dle žalovaného nabylo právní moci téhož dne, což bylo na zmíněném rozhodnutí vyznačeno.

K námitce žalobce, že zmíněné rozhodnutí přebral jeho syn, žalovaný uvedl, že dle údajů na dodejce bylo rozhodnutí o odvolání v přestupkové věci žalobce řádně doručeno do jeho vlastních rukou. Jeho tvrzení, že rozhodnutí nebylo doručeno jemu, ale že je převzal syn, označil žalovaný za obecné a žádným důkazním návrhem nepodložené, které přichází s více než ročním prodlením poté, kdy mu bylo předmětné rozhodnutí doručováno. Není proto způsobilé vyvolat pochybnosti o správnosti údajů, které jsou uvedeny na dodejce, tedy, že to byl žalobce osobně, kdo rozhodnutí převzal. Z těchto důvodů nelze dle žalovaného přijmout ani námitku o uplynutí roční prekluzivní lhůty podle zákona o přestupcích.

Žalovaný uzavřel, že daňová exekuce byla v daném případě nařízena oprávněně, neboť exekuční titul je pravomocný a vykonatelný. Dle jeho názoru se v tomto případě neřeší otázka platnosti nebo zákonnosti rozhodnutí, které je exekučním titulem, ale pouze otázka, zda nedoplatek byl zaplacen či nikoliv a zda je exekuční příkaz důvodný.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalobce namítá, že oběma správními orgány provedeným posouzením doručení rozhodnutí o uložení pokuty byl zkrácen na svých právech, neboť bylo rozhodnuto v rozporu se zákonem. Poukázal na ustanovení § 20 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“ nebo „s. ř.“), dle kterého je možné doručit písemnost, která se dle zákona doručuje pouze do vlastních rukou adresáta, též tomu, koho adresát k přijetí této písemnosti zmocnil. Žalobce však nikdy žádnou plnou moc pro převzetí rozhodnutí o uložení pokuty a rozhodnutí o odvolání proti němu nikomu neudělil, tj. ani svému synovi, který však rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty převzal. Rozhodnutí o uložení pokuty, resp. rozhodnutí o odvolání proti němu, proto nebylo žalobci v rozporu se zákonem vůbec doručeno, nemohlo tedy ani nabýt právní moci a vykonatelnosti.

Žalobce vyslovil nesouhlas s názorem žalovaného, že došlo ke zhojení vady doručení tím, že se doručovaná písemnost dostala do sféry žalobce. Navíc žalovaný toto své tvrzení ani nijak neodůvodnil. I kdyby snad měl žalovaný na mysli aplikaci ustanovení § 19 odst. 6 správního řádu, jde o ustanovení, které se na doručování písemností, kterými se řízení končí, což je i případ rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o uložení pokuty, nevztahuje. Žalobce má zato, že způsob doručení dle zmíněného ustanovení § 19 odst. 6 se neuplatní v případě doručování do vlastních rukou dle § 19 odst. 4 správního řádu, kdy je doručování do vlastních rukou voleno zákonodárcem z důvodu ochrany práv žalobce jako účastníka řízení. Ze žádných

úkonů žalobce nelze ani dovodit, že mu bylo takové rozhodnutí doručeno. Pokud se totiž následně bránil proti nepříznivým následkům rozhodnutí o uložení pokuty, jde již o jiná správní řízení, nesouvisející s původním řízením o spáchání přestupku.

Dle žalobce měl žalovaný při posuzování oprávněnosti nařízení exekuce posuzovat právě i tu okolnost, zda rozhodnutí, které bylo podkladem pro nařízení exekuce, nabylo právní moci a vykonatelnosti či nikoliv. V tomto směru poukázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 3798/2011, jehož závěry jsou aplikovatelné i na exekuci vedenou dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Žalovaný se však okolnostmi právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí, které bylo podkladem pro nařízení exekuce, zabýval zcela nedostatečně, když pouze konstatoval, že na rozhodnutí o uložení pokuty byla vyznačena právní moc, a rozhodnutí je proto pravomocné a vykonatelné.

Žalobce uzavřel, že rozhodnutí o uložení pokuty nemohlo nabýt právní moci ke dni 5. 8. 2011, závěr žalovaného je proto nesprávný, neboť vychází z nesprávného právního posouzení příslušných ustanovení správního řádu vztahujících se k doručování písemností.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. Zopakoval, že žaloba fakticky brojí pouze proti podkladovému rozhodnutí, které je exekučním titulem, a setrval na své argumentaci a závěru uvedeném v napadeném rozhodnutí.

V replice na vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že pro posouzení zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí je nutno posoudit, zda byly splněny všechny podmínky k tomu, aby mohl být exekuční příkaz vydán. Nejdůležitější a zároveň nezbytnou podmínkou pro oprávněné vydání exekučního příkazu je existence pravomocného a vykonatelného exekučního titulu. Pokud žalobce zpochybňuje řádné doručení exekučního titulu, resp. rozhodnutí o odvolání proti exekučnímu titulu, a současně s tím právní moc a vykonatelnost exekučního titulu, jedná se o zcela legitimní postup a nikoliv o žalovaným naznačovanou snahu domoci se v řízení o exekuci věcného přezkumu exekučního titulu. Žalobce setrval na tom, že mu rozhodnutí o odvolání proti exekučnímu titulu nebylo nikdy řádně doručeno, tedy že exekuční titul nemohl nabýt právní moci a vykonatelnosti. Dle jeho názoru žalovaný neuvedl žádnou rozhodnou skutečnost, která by řádné doručení rozhodnutí prokazovala.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání dle jeho ustanovení § 51, když účastníci s tímto postupem výslovně souhlasili. Po prostudování předloženého správního spisu dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu shledal důvodnou.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že exekučním příkazem ze dne 18. 2. 2013 zahájil prvoinstanční orgán vymáhání nedoplatku a exekučních nákladů na žalobci v celkové výši 26.520,- Kč a odvolání proti němu žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím.

Exekučním titulem pro vymáhanou pohledávku bylo rozhodnutí odboru dopravy Městského úřadu Havlíčkův Brod ze dne 28. 2. 2011, čj. DOP/2842/2010-9, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 25.000,- Kč a paušální náhrada nákladů řízení 1.000,- Kč, a to za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, kterého se měl dopustit tím, že řídil motorové vozidlo, ačkoliv nebyl držitelem příslušné skupiny řidičského oprávnění. Odvolání proti tomuto rozhodnutí o uložení pokuty zamítl Krajský úřad Kraje Vysočina rozhodnutím ze dne 3. 8. 2011, čj. KUJI 69063/2011, sp. zn. OOSČ 2138/2011 OOSC/80/PN/2, a rozhodnutí potvrdil. Toto rozhodnutí o odvolání bylo správním orgánem doručováno do vlastních rukou žalobce. Na přiložené doručence je uvedeno datum převzetí 5. 8. 2011, kolonka pro uvedení jména a příjmení příjemce je vyplněna údajem „osobně“ a v kolonce pro uvedení podpisu se nachází jako podpis v zásadě čitelné příjmení žalobce. Na předmětném rozhodnutí je pak vyznačeno nabytí právní moci ke dni 5. 8. 2011.

Exekuce byla v daném případě nařízena s odkazem na ustanovení § 178 odst. 1 a 5 písm. b) a § 190 odst. 1 daňového řádu, tj. příkázáním pohledávky z účtu k vymození vykonatelného nedoplatku a exekučních nákladů v celkové výši 26.520,- Kč.

Ve smyslu ustanovení § 176 odst. 1 daňového řádu může být exekučním titulem mimo jiné vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžitě plnění (písm. b/ zmíněného ustanovení). V daném případě byla nařízena exekuce ve vztahu k rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Dle § 74 odst. 1 a 2 správního řádu je rozhodnutí vykonatelné nabytím právní moci (nebo pozdějším dnem, je-li uveden v jeho výrokové části) a rozhodnutí ukládající povinnost k plnění je vykonatelné, je-li v právní moci, a jestliže uplynula lhůta ke splnění povinnosti. V právní moci je rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání (§ 73 téhož zákona). Rozhodnutí se přitom dle ustanovení § 72 účastníkům oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením.

Pravidla pro doručování písemností ve správním řízení upravuje správní řád v části druhé dílu čtvrtém § 19 až § 25. Způsob doručení závisí mimo jiné na tom, zda jde o písemnost, která má být dle zákona doručována do vlastních rukou, či nikoliv (§ 19 odst. 4 s. ř.). Rozhodnutí, tzn. i rozhodnutí o uložení pokuty, patří bezesporu mezi písemnosti doručované do vlastních rukou (§ 72 odst. 1 s. ř.). Ustanovení § 19 odst. 6 stanoví, že je-li pro řízení třeba, aby bylo doručení doloženo, musí být zajištěn písemný doklad stvrzující, že písemnost byla doručena nebo že poštovní zásilka obsahující písemnost byla dodána, včetně dne, kdy se tak stalo. Nelze-li doručení prokázat, je nutno doručit opakovaně. Písemného dokladu o doručení nebo dodání však není zapotřebí, je-li z postupu účastníka řízení v řízení zjevné, že mu bylo doručeno.

Fyzické osobě se dle ustanovení § 20 odst. 1 správního řádu písemnost doručuje na adresu pro doručování, na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu, lze ji však doručit, kdekoli bude zastižena.

Pokud tedy jde o exekuční titul, není v posuzovaném případě sporu o tom, že správní orgán doručoval žalobci rozhodnutí ze dne 3. 8. 2011, čj. KUJL 69063/2011, sp. zn. OOSČ 2138/2011 OOSC/80/PN/2, o odvolání proti rozhodnutí ze dne 28. 2. 2011, čj. DOP/2842/2010-9, o uložení pokuty za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, v souladu s ustanovením § 20 odst. 1 správního řádu. Jak je již shora uvedeno, dokladem o doručení byla pro správní orgány doručujícím orgánem vrácená doručenko se všemi vyplněnými údaji.

Obecně lze souhlasit s tím, že doručenko (dodejka) je obvyklým důkazním prostředkem prokazujícím doručení jakékoliv písemnosti jejímu adresátu. Avšak vznikne-li o právně významném údaji na doručence důvodná pochybnost, je nezbytné takový údaj učinit předmětem dalšího dokazování. Žalobce v daném případě zpochybnil řádné doručení exekučního titulu, resp. rozhodnutí o odvolání proti uložení pokuty za přestupek, jeho osobě. Tvrdí totiž, že podpis na dodejce není jeho, nýbrž jeho syna. V žalobě k tomuto svému tvrzení navrhl jako důkaz výsledky svědků, a to výslech poštovní doručovatelky a výslech svého syna.

Se zcela obecnou a částečně zjednodušující argumentací žalovaného v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, že došlo ke zhojení případné vady při doručování, pokud se žalobce fakticky s obsahem doručované písemnosti seznámil, nelze v daném případě souhlasit. Předně není z ničeho zřejmé, jakým způsobem a hlavně kdy (k jakému datu) se tak dle žalovaného mělo stát, přičemž k tomuto jeho závěru nejsou ve správním spise založeny vůbec žádné podklady. Žalovaný dokonce neuvedl ani žádné úvahy o tom, na základě jakých skutečností dospěl k tomuto svému závěru. Přitom pro posouzení oprávněnosti nařízení exekuce je zcela zásadní otázka nabytí právní moci a vykonatelnosti exekučního titulu, tj. v tomto případě rozhodnutí o uložení pokuty (tzn. ukládající povinnost k plnění). To je vykonatelné, je-li v právní moci a jestliže uplynula lhůta ke splnění povinnosti. Ta byla v daném případě stanovena tak, že pokutu byl žalobce povinen uhradit do 12 měsíců po nabytí právní moci rozhodnutí. Od kterého data tedy měla začít uvedená lhůta běžet, žalovaný neuvedl.

Nutno podotknout, že v daném případě nebylo možno použít postup dle ustanovení § 19 odst. 6 správního řádu, z něhož vyplývá, že písemného dokladu není zapotřebí, je-li z postupu účastníka řízení v řízení zjevné, že mu bylo doručeno. Uvedené ustanovení se totiž aplikuje na případy, kdy písemnost nemusí být podle zákona doručena do vlastních rukou, ale pro řízení je třeba, aby bylo doloženo, že písemnost skutečně byla adresátovi doručena. Takovou písemností může být např. oznámení o zahájení správního řízení, předvolání k ústnímu jednání apod. V nyní posuzovaném případě však o takovou situaci nešlo, neboť rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek mělo být a bylo doručováno do vlastních rukou žalobce ve smyslu ustanovení § 19 odst. 4 v návaznosti na § 20 odst. 1 správního řádu.

Jak je již uvedeno výše, jestliže o právně významných údajích na doručence vzniknou důvodné pochybnosti, je nezbytné takový údaj učinit předmětem dalšího šetření a dokazování, tedy zkoumat správnost obsahu listiny. Je přitom nerozhodné, zda aplikovaný procesní předpis doručence důkazní sílu veřejné listiny přiznává, či nikoliv, rozdíl spočívá pouze v odlišné důkazní síle a na kom spočívá důkazní břemeno. Obecně platí, že veřejnými listinami jsou listiny vydané českými soudy či

státními orgány v mezích jejich pravomoci, a listiny, které za veřejné prohlašuje zvláštní předpis, i když státním orgánem vydány nebyly (obdobně § 53 správního řádu). Takové listiny potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li prokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno. Veřejná listina může být zbavena své důkazní síly jen tím, že účastník řízení tvrdí skutečnosti a nabídne důkazy, jimiž bude prokázána nepravdivost obsahu listiny, resp. její nesprávnost.

Je zřejmé, že údaje na doručence o doručení rozhodnutí ze dne 3. 8. 2011 o odvolání proti uložení pokuty neučinil soud ani jiný státní orgán, ale provozovatel poštovních služeb Česká pošta, s. p., resp. její pracovník, přičemž doručenkou za veřejnou listinu pro účely doručování podle správního řádu tento a ani jiný právní předpis neprohlašuje. Proto předmětná doručenka dokládající doručení podle správního řádu veřejnou listinou není. Z toho nutno dovodit, že pro ni (stejně jako pro každou jinou listinu soukromou) platí, že určitou důkazní sílu sice má, ovšem stačí formální popření její správnosti, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho, kdo tvrdil skutečnosti, jež měly být listinou prokázány. Jinými slovy, jednalo se o listinu, u níž o pravosti a správnosti nebylo pochyb (doručenka byla v daném případě současně jediným důkazem ve prospěch závěru, že žalobci byla písemnost doručena), dokud žalobce nepopřel správnost obsahu, a to v rozsahu podpisu příjemce písemnosti. Takovéto formální popření správnosti doručenky žalobcem založilo důkazní povinnost žalovaného. Byl to žalovaný, který pro svůj další postup v exekučním řízení musel otázku doručení předmětného podkladového rozhodnutí žalobci postavit najisto a posoudit (ne)správnost doručenky. Bylo tedy jeho povinností požádat provozovatele poštovních služeb o vyjádření ohledně doručení předmětného rozhodnutí, příp. vyžádat fotokopii doručovací karty, která by měla dokumentovat rozhodné skutečnosti (je v ní uvedeno mimo jiné i číslo při převzetí písemnosti předloženého občanského průkazu), vyslechnout svědky, porovnat podpisy apod. Teprve pak mohl učinit závěr, že doručenka obsahuje či neobsahuje pravdivé údaje, tedy že písemnost určenou do vlastních rukou žalobce skutečně osobně převzal dne 5. 8. 2011 a převzetí potvrdil vlastnoručním podpisem či nikoliv.

Lze dodat, že je to správní orgán, kdo opatřuje podklady pro vydání rozhodnutí (§ 50 odst. 2 věta první správního řádu). Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení, správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci (§ 52 správního řádu). Platí-li uvedená pravidla pro vydání rozhodnutí, platí bezpochyby i pro podklady pro posouzení procesních podmínek řízení.

Krajský soud tedy uzavírá, že musel přisvědčit námitkám žalobce, že pro vydání exekučního příkazu je vždy nutno posoudit splnění všech podmínek. V daném případě tak mělo být žalovaným vzhledem k námitkám vzneseným v odvolání posouzeno, zda byl pro nařízení exekuce zákonný podklad, tj. pravomocný a vykonatelný exekuční titul. Takové posouzení žalovaný řádně neučinil a svoje závěry, ke kterým ohledně sporného doručení dospěl, ani dostatečně neodůvodnil.

S ohledem na shora uvedené krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení a nezákonnost a vrátil věc žalovanému v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. V dalším řízení bude žalovaný vázán právním názorem soudu v tomto rozsudku vysloveným (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem za 3 úkony po 3.100,- Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a replika na vyjádření žalovaného) včetně paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč (§ 9 odst. 3 písm. f/ a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Navýšení odměny zástupce žalobce jako společníka společnosti, která je plátcem DPH, činí 2.142,- Kč (§ 14a advokátního tarifu). Krajský soud uložil takto vyčíslené náklady zaplatit k rukám zástupce žalobce, neboť jde o advokáta (§ 64 s. ř. s. a § 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.). Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 31. července 2014

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu